

Tidskonto

- elektronisk utgave

Denne brosjyren gir en kort orientering om tidskonto-ordningen. Vi gjør oppmerksom på at brosjyren bare er veiledende. Den inneholder derfor ikke alle detaljer som kan ha betydning i hver enkelt sak.

Hvilke muligheter gir tidskonto?

Tidskonto gir deg muligheter til å forlenge uttaket av fødsels- eller adopsjonspenger og dermed fødsels- eller adopsjonspermisjonen. I stedet for å være hjemme med barnet på heltid en viss periode for deretter å gå ut i full jobb, gir tidskonto deg muligheten til å kombinere permisjon og arbeid. Fordi du ikke tar heltidspermisjon, vil permisjonstiden bli lengre. Det daglige fødsels- eller adopsjonspengebeløpet du får utbetalt, blir lavere enn ved vanlig uttak, men antallet utbetalingsdager blir flere. Beløpet du får utbetalt i fødsels- eller adopsjonspenger blir det samme enten du velger tidskonto eller vanlig permisjon.

Vilkår for å søke tidskonto

Du må enten være arbeidstaker, selvstendig næringsdrivende eller frilanser. I tillegg må du ha arbeidet i mer enn halv stilling før fødselen eller adopsjonen. Dersom du har flere arbeidsgivere, gjelder tidskonto bare i forhold til hovedarbeidsgiver.

Du må ha rett til fødsels- eller adopsjonspenger. Hvem som har rett til fødsels- eller adopsjonspenger, får du vite mer om i brosjyren "Ytelser ved svangerskap, fødsel og adopsjon". Brosjyren får du på trygdekontoret.

Slik går du fram dersom du er arbeidstaker

Varsling av arbeidsgiveren

Dersom du ønsker tidskonto, skal du varsle arbeidsgiveren din snarest mulig og senest fire uker før du tar full permisjon.

I og med at moren har rett til fødsels-
penger tre uker før fødselen, må hun varsle arbeidsgiveren senest sju uker før termi-
nen.

Ved adopsjon må du varsle arbeids-
giveren fire uker før du tar over omsorgen.

Dersom arbeidsgiver og arbeidstaker er enige om det, kan de inngå tidskonto-
avtale etter at varslingsfristen er gått ut.

Krav om skriftlig avtale

Bruk av tidskonto innebærer at arbeids-
giver og arbeidstaker må inngå en skriftlig
avtale. Ønskene til arbeidstakeren skal
oppfylles dersom det ikke fører til vesent-
lig ulempe for virksomheten.

Avtalen skal inneholde opplysninger
om hvor lenge tidskontoperioden skal vare,
hvilken kombinasjon av fødsels- eller
adopsjonspenger dere er blitt enige om,
og hvordan du som arbeidstaker skal ta ut
permisjonen – i kortere daglig arbeidstid
eller færre arbeidsdager i uken.

Twistesporsmål tas opp med arbeidstilsynet

Dersom arbeidsgiveren og arbeidstakeren ikke blir enige om en tidskontoavtale, kan de bringe tvisten inn for en egen ankenemnd (klagenemnd). Anken (klagen) skal sendes til Direktoratet for Arbeidstilsynet.

Kravblankett skal sendes til trygdekontoret

Når både arbeidsgiver og arbeidstaker har undertegnet tidskontoavtalen, må de i fellesskap også fylle ut blanketten "Krav om tidskonto". Kravblanketten skal sendes til trygdekontoret i den kommunen arbeidstakeren bor. Avtaleskjema og kravblankett får du på trygdekontoret eller hos arbeidstilsynet.

Slik går du fram dersom du er selvstendig næringsdrivende/frilanser

Dersom du er selvstendig næringsdrivende eller frilanser må du fylle ut blanketten "Krav om tidskonto" og sende den til trygdekontoret. Kravblanketten får du på trygdekontoret. På blanketten skal du opplyse om hvilken stillingsprosent du hadde før fødselen, og hvilken stillingsprosent du vil arbeide i tidskontoperioden.

Som selvstendig næringsdrivende eller frilanser kan du sette fram krav om tidskonto også etter at fødselspermisjonen har begynt.

Dersom du og trygdekontoret er uenige om tidskontoavtalen du ønsker å inngå, kan du klage på trygdekontorets avgjørelse. Klagen skal du sende til trygdekontoret. Klagen behandles av fylkes-trygdekontoret.

Slik finner du en tidskontomodell som passer for deg

Utgangspunktet er fødselspengeperioden. Dersom moren har opptjent retten til fødselspenger kan foreldrene velge mellom 42 uker med full lønn eller 52 uker med 80 prosent av full lønn.

Antall uker tidskonto

Dersom du velger 42 uker med full lønn, kan du ta ut opptil 29 av de 42 ukene som tidskonto.

Dersom du velger 52 uker med 80 prosent av full lønn, kan du ta ut opptil 39 av de 52 ukene som tidskonto.

Følgende uker er unntatt fra tidskonto:

- Tre uker før fødselen som moren skal ha
- Seks uker etter fødselen som moren skal ha
- Fire uker som faren som hovedregel skal ha (fedrekvoten)

Når moren ikke har rett til fødselspenger, kan faren ta ut opptil 29 uker med full lønn eller opptil 39 uker med 80 prosent av full lønn. Disse ukene kan i sin helhet tas ut som tidskonto.

Når du har bestemt deg for hvilket fødselspengealternativ du ønsker, og dermed hvor mange uker du maksimalt kan bruke til tidskonto, må du bestemme deg for hvor mange uker av det maksimale antallet du ønsker til tidskonto.

Kombinasjonen av arbeid og permisjon

Deretter må du bestemme deg for hvilken kombinasjon av arbeid og permisjon du ønsker (i prosent) i tidskontoukene. Hvis du er arbeidstaker, må du gjøre dette i samarbeid med arbeidsgiveren din. Du kan velge mellom å arbeide 50, 60, 75, 80 eller 90 prosent av en full stilling, som svarer til at du tar ut 50, 40, 25, 20 eller 10 prosent permisjon.

Dersom du ikke har arbeidet i full stilling før fødselen, kan du redusere stillingen din til de samme prosentandelene av full stilling som angitt ovenfor. Ta kontakt med trygdekontoret dersom du er i tvil om hva dette vil bety for deg.

Legg merke til at du ikke kan arbeide mindre enn 50 prosent av full stilling i tidskontoperioden. Perioden der du kombinerer arbeid og permisjon, kan ikke vare lenger enn to år og ikke kortere enn 12 uker.

Når du har valgt både hvor mange uker du vil ha til tidskonto og hvilken kombinasjon av arbeid og permisjon du vil ha i disse ukene, kan du regne ut hvor lang tid perioden der du kombinerer arbeid og permisjon, varer.

Hvis du for eksempel ønsker å arbeide 50 prosent, så reduseres fødselspengeutbetalingen pr. dag med 50 prosent. Til gjengjeld får du fødselspenger dobbelt så lenge. Hvis du vil arbeide 80 prosent, reduseres fødselspengeutbetalingen pr. dag med 80 prosent. Til gjengjeld får du fødselspenger fem ganger så lenge.

● ● ● ● ● Dette bør du legge merke til

Både moren og faren kan velge tidskonto

Forutsetningen er at dere begge har skrevet avtale om tidskonto, og at dere til sammen holder dere innenfor rammen på to år (104 uker). Det er også en forutsetning at hver av dere har en tidskontoperiode som varer minst 12 uker.

Dere kan ta ut tidskonto både etter hverandre og samtidig. Dersom dere tar ut samtidig, kan hver av dere for eksempel arbeide 90 prosent av full stilling og ta ut 10 prosent fødselspenger. Da blir det forbrukt 20 prosent fødselspenger til sammen.

Endring av tidskontomodell i perioden

Den tidskontomodellen som er valgt, gjelder i utgangspunktet for hele perioden. Det er likevel mulig å endre eller gå bort fra den dersom

- arbeidsforholdet blir avsluttet
- omsorgsansvaret faller bort
- du blir gravid eller adopterer på nytt
- andre særlige forhold inntreffer

Tidskonto ved uttak av adopsjonspenger

Når begge foreldrene har rett til adopsjonspenger er utgangspunktet adopsjonspengeperioden, som er 39 uker med full lønn eller 49 uker med 80 prosent av full lønn.

Av disse ukene kan du ta ut opptil 29 uker med full lønn eller 39 uker med 80 prosent av full lønn som tidskonto.

Når moren ikke har rett til adopsjonspenger, kan faren ta ut opptil 29 uker med full lønn eller opptil 39 uker med 80 prosent av full lønn. Disse ukene kan i sin helhet tas ut som tidskonto.

Det som ellers er sagt om arbeidsavtale og beregning av tidskontomodell i denne brosjyren, gjelder også ved adopsjon.

Tidskonto ved flerbarnsfødsler eller flerbarnsadopsjoner

De ekstra fødsels- eller adopsjonspengeukene som du får dersom du føder flere barn eller adopterer flere barn samtidig, kan også brukes til tidskonto. I slike tilfelle vil det maksimale antall uker du kan bruke tidskonto være høyere.

Tidskonto og permisjonsreglene i arbeidsmiljøloven

Som arbeidstaker kan du ikke ta utvidet ulønnet permisjon etter paragraf 31 nr. 4 i arbeidsmiljøloven når du benytter deg av tidskonto.

Eksempel 1: Moren bruker tidskonto alene

Moren har valgt 52 uker med 80 prosent av full lønn. Hun har da maksimalt 39 uker å bruke til tidskonto etter at hun har trukket fra de ukene som er unntatt: tre uker før fødselen, seks uker etter og fire uker fedrekvote (se side 6).

Hun velger å ta ytterligere 10 av de 39 ukene på heltid. Da sitter hun igjen med 29 uker til tidskonto. Hun velger å arbeide 50 prosent og ta ut 50 prosent fødselspenger. Fordi fødselspengene halveres, kan de gis i dobbelt så lang tid. Den perioden hun kombinerer arbeid og fødselspermisjon, blir da 58 uker, det vil si ett år og seks uker.

Eksempel 2: Moren og faren tar ut hver sin tidskonto etter hverandre

Moren har valgt 52 uker med 80 prosent av full lønn. Hun har da maksimalt 39 uker å bruke til tidskonto.

Hun velger å ta ut 15 uker heltid i tillegg til de obligatoriske ukene. Da har hun igjen 24 uker til tidskonto. Hun velger å kombinere 50 prosent arbeid og 50 prosent uttak av fødselspenger. Da får hun i utgangspunktet en periode på 48 uker der hun kombinerer arbeid og permisjon.

Men når moren har brukt opp 24 av de 48 ukene, vil faren etter avtale ta resten. Moren har da brukt opp 12 av de opprinnelig

24 ukene, og faren har igjen en tidskonto på 12 uker. Han kan disponere de 12 ukene som er igjen på følgende måte (uten at det samlede tidskontouttaket blir mer enn 104 uker):

- 80 prosent stilling kombinert med 20 prosent fødselspenger i 60 uker
- 75 prosent stilling kombinert med 25 prosent fødselspenger i 48 uker
- 60 prosent stilling kombinert med 40 prosent fødselspenger i 30 uker
- 50 prosent stilling kombinert med 50 prosent fødselspenger i 24 uker

Eksempel 3: Moren og faren tar ut tidskonto samtidig

Dersom moren og faren tar ut fødselspenger samtidig, blir forbruket av fødselspenger summert.

Moren har valgt 42 uker med full lønn. Hun har da maksimalt 29 uker å bruke til tidskonto etter at de obligatoriske heltidsukene er trukket fra.

Hun velger å ta ut ni uker heltid i tillegg. Da er det igjen 20 uker til tidskonto. Dersom moren og faren tar ut tidskonto samtidig disse 20 ukene, har de disse mulighetene:

- Dersom begge arbeider i 90 prosent stilling, kan de ta ut tidskontoen over 100 uker. Det samlede forbruket til foreldrene blir summert. I dette tilfellet har hver 10 prosent fødselspenger, til sammen 20 prosent. Når fødselspengebeløpet som du får utbetalt pr. dag er redusert fra 100 prosent til 20 prosent, kan fødselspengene ytes fem ganger så lenge. De 20 ukene ganges med fem og blir 100 uker.
- Dersom begge arbeider i 80 prosent stilling, kan tidskontoen tas ut over 50 uker.

- Dersom den ene arbeider i 90 prosent stilling og den andre arbeider i 60 prosent stilling, kan tidskontoen tas ut over 40 uker.
- Dersom begge arbeider i 75 prosent stilling, kan tidskontoen tas ut over 40 uker.

Eksempel 4: Bare faren har rett til fødselspenger

Moren føder et barn mens hun er midt i en tre-årig utdanning. Hun har derfor ikke opparbeidet seg rett til fødselspenger. Rett etter fødselen fortsetter hun utdanningen på heltid. Faren er i arbeid og har opparbeidet seg rett til fødselspenger. Han har valgt 29 uker med full lønn. Han velger å ta ni uker heltid. Da er det igjen 20 uker til tidskonto. Han velger å arbeide 50 prosent og ta ut 50 prosent fødselspenger. Fordi fødselspengene halveres, kan de gis i dobbelt så lang tid. Den perioden faren kan kombinere arbeid og fødselspermisjon blir da 40 uker.

Kontantstøtte

Forholdet mellom kontantstøtte og fødselspenger, adopsjonspenger og tidskonto

Du kan få kontantstøtte for barn som er mellom ett og tre år gamle.

Kontantstøtte har ingen innvirkning på fødselspenger, adopsjonspenger eller tidskonto. Omvendt er det bare adopsjonspenger og engangsstønad ved adopsjon som har innvirkning på kontantstøtte.

Forholdet til adopsjonspenger

Det kan ikke gis kontantstøtte samtidig med fulle adopsjonspenger. Kontantstøtten gis tidligst fra måneden etter at stønadsperioden for fulle adopsjonspenger utløper, dvs. 39 uker fra det tidspunktet foreldrene overtok omsorgen for barnet. Grensen på 39 uker gjelder også ved forskjellige valg for uttak av adopsjonspenger/tidskonto.

Forholdet til engangsstønad ved adopsjon

Mottar foreldrene engangsstønad ved adopsjon, kan det først gis kontantstøtte fra måneden etter at fulle adopsjonspenger ville ha opphørt.

Du kan få kontantstøtte for et annet barn enn det du får adopsjonspenger eller engangsstønad for.

På trygdekontoret kan du få en egen brosjyre om kontantstøtteordningen.

Råd og veiledning

Trygdekontoret kan gi mer informasjon om hvilke muligheter tidskonto-ordningen gir. Ved hjelp av edb-systemet kan trygdekontoret med utgangspunkt i din situasjon hjelpe deg med å beregne ulike måter å ta ut tidskonto på.

På trygdekontoret får du opplysninger om andre stønadsordninger i folkestrygden. Trygdekontoret formidler også kontakt med sosialkontor, arbeidskontor og andre offentlige kontorer som kan gi støtte og økonomisk hjelp.

Mer informasjon fra trygdeetaten

Se også våre internettsider

www.trygdeetaten.no

og NRK1 tekst-TV side 808, eller ring

Trygdeetatens servicetelefon 810 33 810.

Trygdeetaten

Elektronisk utgave

Utgitt av Rikstrygdeverket

oktober 2002

Bokmål

Brosjyren foreligger også på nynorsk

Design: Engen & Harlem A.S.

Layout: Informasjonskontoret, RTV